

τοῦ ἔτους μεταξύ τῶν τροπικῶν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμισφαίροις. Οἱ ἔτησιαι προέρχονται ἐκ τούτου, ὅτι ὁ ὑπεράνω τῶν τροπικῶν αἰθρ θερμαινόμενος ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀραιούται καὶ ἀνέρχεται εἰς ὑψηλότερα στρώματα, ὁ δὲ ὑπὲρ τοὺς πόλους ψυχρὸς αἰθρ εἰσορμαῖ εἰς τὸν ἀραιωθέντα τοῦτον χώρον καὶ παράγει διηγεκὲς ρεῦμα ἐπὶ τε τοῦ βορείου καὶ νοτίου ἡμισφαίριου. Καὶ ὁ νόμος τῶν ἀνέμων, ὃν περιεγράψαμεν ἐν τῷ „περὶ προγνώσεων τοῦ καιροῦ“ ἀρθρῳ (ἀρ. 2 σελ. 18) ἔχει μεγίστην σπουδαιότητα διὰ τοὺς ναυτιλομένους, ἀφ' οὗτου δὲ ἐγένετο γνωστὸς ὁ νόμος οὗτος, ὁ ἀριθμὸς τῶν

κατ' ἔτος ἐν τῇ θαλάσῃ συμβαινόντων δυστυχημάτων ἡλαττώθη σημαντικῶς.

Νέα περίοδος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ναυτιλίας ἤρξατο διὰ τῆς ἐφευρέσεως τῶν ἀτμομηχανῶν καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν πρὸς κίνησιν τῶν πλοίων, ἥδη δὲ μὲ τὴν μεγάλην καὶ σχεδὸν ἐντελῶς ἀνεξάρτητον ἀπὸ τοῦ ἀνέμου ταχύτητά του τὸ ἀτμόπλοιο εὐρίσκει μετὰ καταπληκτικῆς ἀσφαλείας τὸν δρόμον του ἀνὰ τὰς ἀχανεῖς καὶ ἀπεράντους ἐκτάσεις τοῦ ὠκεανοῦ καὶ μετὰ ὁλοκλήρων μηνῶν πλοῦν εἰσέρχεται εἰς ἐκεῖνον ἀκριβῶς τὸν λιμένα, εἰς ὃν ἀπ' ἀρχῆς διηυθύνετο.

ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΑΣ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ.

ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΕΝΟΣ ΠΤΥΧΟΥ ΕΡΓΑΤΟΥ.

Ἡ κατάστασις τῶν πτωχῶν καὶ ἀθλίων ἐν Λονδίῳ, τῇ πρωτοπόλει τοῦ κόσμου, τῇ μητροπόλει τῶν ἀντιθέσεων, τῇ ἑδρᾷ τοῦ Πλούτου καὶ τῆς Πενίας, πολλάκις ὑπὸ πολλῶν περιεγράφη, ἀλλ' αἱ πλεῖσται τῶν περιγραφῶν τούτων ἀγούσιν ἡμᾶς εἰς τὰ καταγώγια ἐκεῖνα τῆς ἡθικῆς ἐξαχρειώσεως, τῶν ὁποίων ἐνταῦθα οὐδεμίαν μνείαν ποιούμεθα. Αἱ ἐπόμεναι σημειώσεις ἐγράφησαν ὑπὸ τινος τιμίου ἐργάτου, ὅστις εὗρεθῇ ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐν Λονδίῳ ἄνευ ἐργασίας, ἀνήλωσεν ἐντὸς ὀλίγου τὰ μικρὰ αὐτοῦ χρηματικὰ μέσα καί, ἐπειδὴ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ δὲν ὑπάρχουσιν ἄσυλα διὰ τοὺς ἀστέγους, διήλθε τὰς δεκατέσσαρας νύκτας τῆς δεκαεπταήμερου ἐν Λονδίῳ διαμονῆς του περιπλανώμενος ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς μεγαλουπόλεως. Τρεῖς νύκτας μόνον διήλθεν ἐν τοῖς καλουμένοις „ξενοδοχείοις τῶν ἐργατῶν“, ἅτινα εὐρίσκονται ἐν ταῖς πενεστώταις καὶ πολυανθρωποτάταις ὁδοῖς τοῦ Λονδίνου. Περὶ τούτων γράφει ὁ ἐν λόγῳ ἐργάτης τὰ ἑξῆς.

„Τὸ οἰκοδόμημα, πρὸ τοῦ ὁποίου ἰστάμην, διεκρίνετο ἀπὸ τῶν περιβαλλόντων αὐτὸ ἐλευσίων οἰκίσκων διὰ τοῦ μεζονος μεγέθους του καὶ τῆς βελτίονος διατηρήσεώς του. Πρὸς τὸ μέρος τῆς ὁδοῦ φέρει μὲ μεγάλα ἐρυθρὰ γράμματα τὴν ἐπιγραφὴν: „St. Simon's Chambres“, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην μὲ μικρότερα γράμματα τὰς λέξεις: „Workman's Home“ (κατοικία τοῦ ἐργάτου). Ὑπερθεν τῆς θύρας κρέμαται φανός, ἐπὶ τῶν ὕλων τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένοι αἱ λέξεις: „κρεβάτια χωριστὰ πρὸς 4d (d σημαίνει πέννα, τὸ 1/12 τοῦ σελινίου), καὶ ἐπὶ τινων εἰς τὰ παράθυρα ἐκτεθειμένων πινακῶν μὲ χρυσὰ γράμματα: „χωριστὰ κρεβάτια πρὸς 4 καὶ 6 d. τὴν νύκτα· 2 καὶ 2 1/2 σελίνια τὴν ἐβδομάδα“. Τὸ σύνολον παρῆχεν ἀρκούντως εὐάρεστον καὶ ἐλευστικὴν ὄψιν καὶ ὁ ἄπειρος νήλυς, οἷος ἦμην ἐγώ, ἠδύνατο νὰ ἐκλάβῃ τὸν κεκοιναμένον τοῦτον τάφον ὡς καλὸν τι ξενοδοχεῖον. Τὸ γραφεῖον τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ καταστήματος εὐρίσκεται ἀριστερόθεν τῆς εἰσόδου, ἡ δὲ ἐσωτερικὴ θύρα, ἥτις ἀνοίγεται ὑπὸ τινος θυρωροῦ, παρέχει ἐλευθέραν τὴν εἰσὸδον εἰς ἐκεῖνους μόνον, οἵτινες ἤδη ἐν τῷ γραφεῖῳ ἠγόρασαν εἰσιτήρια ὑπνου.

Ἐκ τοῦ προδόμου εἰσέρχεται ὁ ξένος εἰς ὑπερμέγεθές τι μαγειρεῖον, κατέχον ὁλόκληρον τὸν κάτω χώρον τοῦ οἰκοδομήματος (ὅπερ ἐν συνόλῳ δύναται νὰ φιλοξενήσῃ ὑπὲρ τοὺς 400 ξένους). Ἐνταῦθα — ἐν ἀτμοσφαίρᾳ τοσοῦτον ζοφερᾷ καὶ δυσώδει, ὥστε κατὰ τὰς πρώτας στιγμὰς οὔτε τὸ βλέμμα δύναται νὰ τὴν διασχίσῃ, οὔτε ἡ ρίς νὰ τὴν ὑποφέρῃ — παρετήρησα, ἀφοῦ ἀνέλαβον τὴν δύναμιν τῆς ἀναπνοῆς καὶ ἤρχισά πῶς διὰ μέσου τῶν πυκνῶν νεφῶν τοῦ δυσώδους καπνοῦ νὰ διακρίνω τὰ ἀντικείμενα, παρετήρησα,

λέγω, πολυαριθμούς ὁμίλους ἀνδρῶν, ἐσθιόντων, πινόντων, καπνίζόντων, βλασφημοῦντων καὶ διαλέγομένων. Τινὲς ἐξ αὐτῶν δισεκέδαζον τὸν καιρὸν των, ὡς βραδύτερον ἀντελήφθην χωρήσας πλησιέστερον, διηγούμενοι ἱστορίας καὶ ἀνέκδοτα οὐχὶ τοῦ ἀρίστου, ὡς ἐννοεῖται, εἰδους· ἄλλοι δὲ ἐπαίζον ὁμίνο (διότι τὰ χαρτοπαίγνια ἐνταῦθα, ὡς λίαν ἐρεθιστικά, ἀπαγορεύονται), ἐρίζοντες καὶ διαμαχόμενοι. Οἱ ἡσυχώτεροι ἐψυχαγωγοῦντο παίζοντες ἀθῶας παιδικὰς· ἄλλοι πάλιν ἦσαν βεβουδισμένοι εἰς τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα „Coddam“*) γνωστὸν καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς ἀμαξήλάταις ἀγαπητὸν παιγνίδιον, προσπαθοῦντες νὰ κερδήσωσι τὸν ζυθὸν των διὰ τῆς ἀνακαλύψεως κεκρυμμένου τινὸς σκούφου. Ἐπειδὴ ἡ παρουσία μου οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν ἐφείλκυσε τῶν παραδόξων πελατῶν, ἠδυνήθην ἡσύχως καὶ ἀνέτως νὰ παρατηρήσω τὸ μέρος, ἔνθα εὐρίσκωμην, καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ συντρόφους. Σχεδὸν ὁλόκληρος ὁ ἀπέναντι τῆς εἰσόδου τοῖχος εἶναι κατελιημμένος ὑπὸ μικρῶν, διὰ τῆς κλειδὸς κλειομένων σκευοθηκῶν καὶ κιβωτῶν, αἵτινες ὅμως, ἐπειδὴ ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα ἀξίον νὰ κλειδωθῇ, οὐδὲν ἄλλο περιέχουσιν ἢ εὐτελεῖ τινὰ σκευὴ ἐκ λευκοπαφύλου (τενεκέ), πῆλινα τηγάνια, καὶ ἄλλα ἀγγεῖα, τὰ ὁποῖα οἱ ξένοι ἀφοῦ μεταχειρισθῶσι πρὸς σκευασίαν τῶν ἐδεσμάτων των ὀφείλουσι πάντοτε νὰ ἀποδίδωσιν εἰς τὸν μάγειρον. Ἐκτὸς τούτων εὐρίσκονται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν πελατῶν καὶ οἱ μεγάλοι λέβητες, οἵτινες κρέμονται ὑπεράνω τοῦ πυρὸς προσηρτημένοι διὰ ἀλύσεων εἰς τὸν τοῖχον, διὰ νὰ μὴ „κάνουν πτερὰ“, δηλαδή νὰ μὴ κλαπῶσιν. „Διότι πρέπει νὰ ‘ξεύρησ’ μοι ἔλεγε γέρων τις πελάτης, ὅστις ἡσχολεῖτο εἰς τὴν σκευασίαν τοῦ τείου του, „ὅτι ἐδῶ μέσα δὲν ὑπάρχει πρᾶμμα, τόσο βαρὺ καὶ τόσο ζεστό, ποῦ νὰ τὸ κάνουν Ἀῖ-Γιάννη. Νομίζει κάποιος πῶς ἔχει ἀκόμα ‘στὴν τζέπη του ἢ ‘στὸ χέρι του ἓνα κουτὶ σπέρτα, ποῦ τώρα λίγο τ’ ἀγόρασε, καὶ δὲν εἰξέρῃ πῶς ἐκάμανε φτερὰ μόλις ἐμπήκε ‘δω-μέσα.“

Καὶ αὐταὶ αἱ πυράγραι καὶ τὰ συνδουλιστήρια εἶναι ἀλυσίδετα, ἀφ' ἐνὸς μὲν ὅπως μὴ „σφιγθῶσι“ δηλαδή κλαπῶσι (σφιγγῶ εἶναι ὁ τεχνικὸς ὅρος ἐπὶ κλοπῆς λαβίδων, πυραγρῶν καὶ τῶν τοιούτων), ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅπως μὴ χρησιμεύσωσιν ὡς ὅπλα εἰς ἐνδεχομένους διαπληκτισμούς.

„Ἄν θέλῃς νὰ βράσῃς τίποτα, βράσε το ὅλο διὰ μιᾶς καὶ μένε ὀρθὸς στὴ θέσι σου, διότι ἂν πᾶς καὶ καθίσῃς μιὰ

* Τὸ Coddam παίζεται συνήθως ὑπὸ ἐξ ἀνδρῶπων, αποτελούντων δύο μερίδας, καθημένας ἑναντι ἀλλήλων. Ὁρισμένον τι καὶ ἐκ τῶν προτέρων σημειωθὲν νόμισμα εὐρίσκεται εἰς τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης κειμένας χεῖρας τῆς μιᾶς μερίδος, ἡ δὲ ἀντίθετος μερίς ὀφείλει νὰ μαντεύσῃ, εἰς ποίαν χεῖρα τὸ νόμισμα εὐρίσκεται.

στιγμή, σοῦ κλέφτουνε τὸ μισό πρὶν ἐτοιμάσης τὸ ἄλλο μισό.“ μοὶ ἔλεγε νεανίας τις οὐλόθριζ, ὅστις ἐνόησε ὅτι ἤμην νήλυσ· καὶ τὴν ὀρθότητα τῆς συμβουλῆς τοῦ νεανίου ἐπεκύρωσεν ἀμέσως ἡ ἀπροσεξία γέροντός τινος, ὅστις εἶχεν ἀποστρέψῃ πρὸς στιγμὴν τὰ βλέμματα ἀπὸ τῆς προχῆς τοῦ τείου του. „Ποὺς μοῦ ᾤησε τὸ τσάϊ μου;“ εἶπε κλαυθμυρίζων. „Ἐνα δευτερόλεπτο ἔστρηψα τὸ ῥάτι μου ἀπὸ τὸ ποτήρι καὶ τώρα εἶναι γιομάτο νερό!“ Βροντώδης καγχασμός τῶν περικαθημένων ἦτο ἡ μόνη ἀπάντησις.

Ὅταν τις ἐκ τῶν εἰσερχομένων πελατῶν θέλῃ νὰ πῇ τείον, λαμβάνει ἀμέσως ἐκ τῆς σκευοθήκης ἀγγεῖον τι ἐκ λευκοπαφύλου, ἐκπλύνει αὐτὸ διὰ ζέοντος ὕδατος, ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου δύο χάρτινα χωνία πλήρη τείου καὶ ζαχαρέως, τὰ ὁποῖα πρὸ μικροῦ ἠγόρασεν ἀντὶ δύο πεννῶν παρὰ τῷ πλησιεστάτῳ παντοπώλῃ, καὶ παρασκευάζει τὸ ποτόν του, ἀκολουθῶς ἐξάγει ἐκ τοῦ ἐτέρου θυλακίου τὸν „ἐκ τοῦ ἰχθυοπωλείου φασιανόν του“ τὸν καλούμενον ὡσαύτως „δυόφθαλμον μπιστόκειον“ τοῦτ' ἐστὶ μίαν καπνιστὴν ῥέγκαν, θέτει αὐτὴν πλησίον τοῦ πυρὸς διὰ νὰ τὴν πυρώσῃ, ἔπειτα τὴν φέρει μετὰ τοῦ τείου εἰς τὸ τραπέζιον, ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου τεμάχιον ἄρτου καὶ ἀρχίζει τὴν εὐωχίαν του. Ὅστις θέλει καὶ γάλα εἰς τὸ τείον του, τὸ φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ἐντὸς μικρᾶς φιάλης, συνήθως ὅμως τὸ γάλα θεωρεῖται ὡς περιττὴ πολυτέλεια. Ὁ ξενοδόχος πωλεῖ μόνον ζυθὸν καὶ ρακήν.

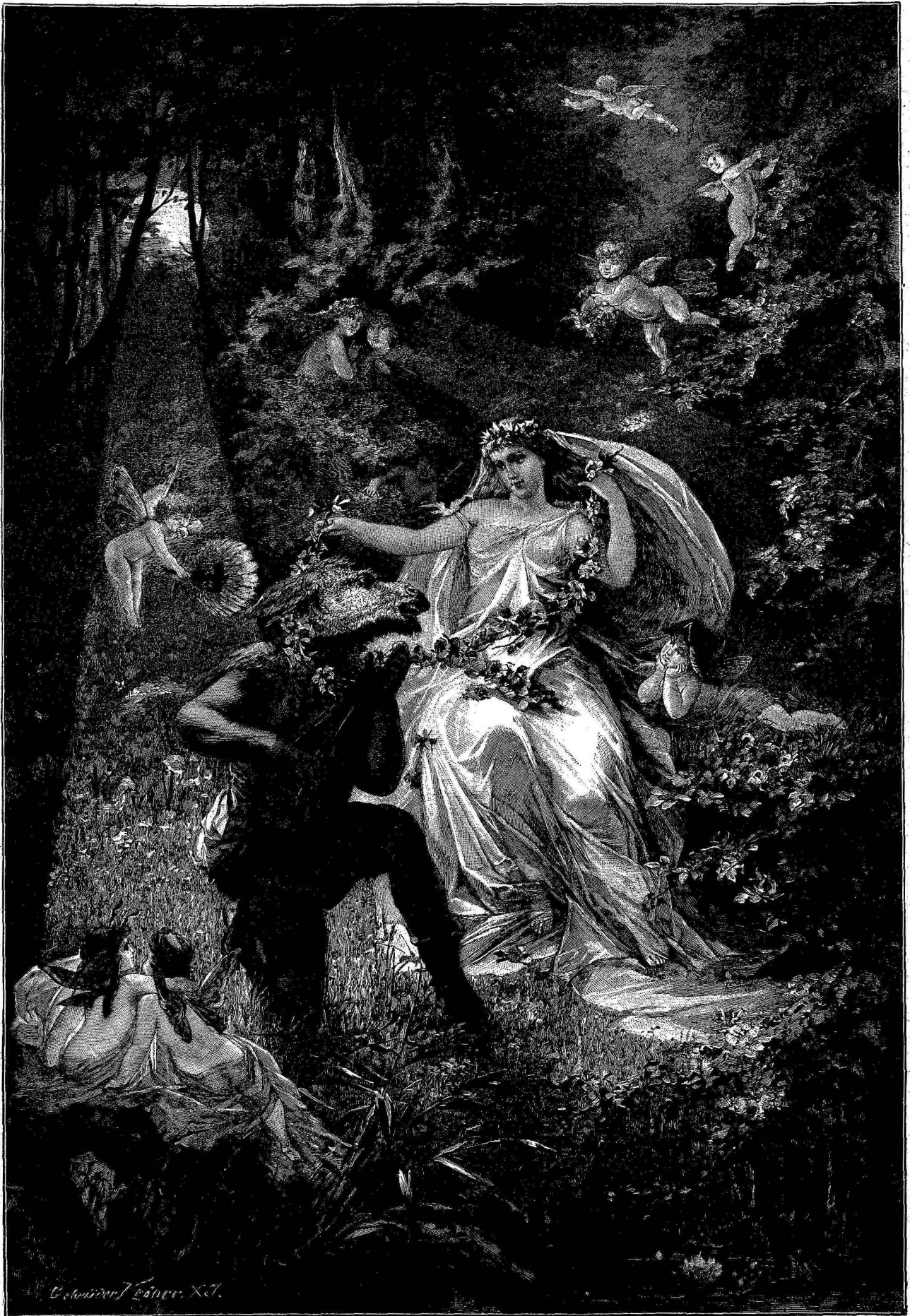
Ἐπειδὴ τὸ ξενοδοχεῖον τοῦτο εὐρίσκεται πλησίον τῶν πρὸς ἐκφόρτωσιν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τῶν πλοίων ὠρισμένων τόπων, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πελατεία του συνίσταται κατὰ τὸ μέγιστον μέρος ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἐκεῖ ὀσχολουμένων ἐργατῶν, ἥτις εἶνε ἡ βαναυσοτάτη ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἡ πασῶν δυστυχεστάτη τάξις τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν χειρῶν των ἀποζώντων κατοίκων τοῦ Λονδίνου. Οἱ ἐργάται οὗτοι κερδίζουσιν, ὡς ἴσως ἔχουσιν ἀφθόνως ἐργασίαν, 15 ἕως 16 σελίνια τὴν ἡμέραν, εἰς δυστυχεστέρους ὅμως καιροὺς μόλις τοσαύτας πέννας, αἱ δὲ ἰσχναὶ ἀγελάδες καταβιβρώσκουσι συνήθως τὰς παχείας μέχρις αὐτῶν τῶν τριχῶν. Ὅσαύτως καὶ ἡ „ἀλειψίς τῶν χειρῶν“, τοῦτ' ἐστὶν ἡ δωροδοκία, ἥτις διὰ τοὺς ἐργάτας τούτους εἶναι τὸ ἀπαραίτητον μέσον πρὸς ἀπόκτησιν τῆς εὐνοίας τῶν ἐπιστατῶν, ἀφαιρεῖ ἱκανώτατον μέρος τοῦ κέρδους των, οὕτως ὥστε ὅταν ἐπέλθωσιν οἱ „ἀνάποδοι καιροὶ“ ὁ ἐργάτης θεωρεῖ ἑαυτὸν εὐτυχῇ καὶ εὐδαίμονα ἐὰν εὕρῃ στέγην ἐν τοιοῦτῳ καταλύματι, οἷον τὸ „St. Simon's Chambres“, ὅπου νὰ κλινῇ τὴν κεφαλὴν. Ἐτερον μέγα ἐπίσης μέρος τῆς πελατείας τοῦ ξενοδοχείου τοῦτου ἀποτελοῦσιν „οἱ πραγματευτάδες τῆς κόφας“, οἱ περιπλανώμενοι ἐκείνοι πραγματευταὶ παντὸς εἶδους καὶ πάσης ἀποχρώσεως, οἵτινες ἐλαστικωτάτην ἔχοντες τὴν συνείδησιν καὶ ἀπιστεύτως εὐστροφον καὶ κοπτεράν τὴν γλῶσσαν, λίαν ἐπικερδῶς πολλάκις χρηματοποιοῦσι τὰ πενιχρά των κεφάλαια. Τινὲς ἀγοράζουσι τὰ ἐλεεινά των ἐμπορεύματα λίαν πρῶτ' ἐν τοῖς ἰχθυοπωλείοις, περιφέρουσιν αὐτὰ κατόπιν ἐν τοῖς πανδοχείοις, ἐνθα οἱ καπνιστοὶ ἰχθυῖς καὶ τὰ ὀστρακόδερμα ζῶα εὐρίσκουσι τὴν καλῆτεράν ἐκπώλησιν, καὶ τὰ ὑπολειφθέντα τῶν τοιούτων ἐμπορευμάτων των πωλοῦσιν ἐν τοῖς κατωτάτοις καπηλείοις. Ἄλλοι πάλιν ἐμπορεύονται μὲ λεμόνια, μῆλα, ἄπια, σταφυλάς, πορτοκάλια, κάρυα καὶ τὰ παραπλήσια, τὰ ὁποῖα ἀγοράζουσιν — ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βεβλαμμένα ἢ σεσηπότα — ἀντὶ ὀλιγίστων χρημάτων ἐν τοῖς ὀπωροπωλείοις (ἢ μᾶλλον ἐπὶ τῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα ἔρχονται φορτωμένα μὲ καρπούς), ἔπειτα τυλίσσουν ἐκάστην

ὑπόραν εἰς τεμάχιον λεπτοτάτου χάρτου οὕτως ὥστε νὰ φαίνεται τὸ ἥμισυ βεβλαμμένον τοῦ καρποῦ μέρος, καὶ τρέχουσι πρὸς τοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς ἢ τὰς γωνίας τῶν μάλιστα συχναζομένων ὁδῶν, ἐνθα οἱ ἀγορασταὶ δὲν εὐκαιροῦσι νὰ παρατηρήσωσι μετὰ προσοχῆς τὰ ψεύδη των.

Εἰς τοὺς μικρεμπόρους τούτους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ „ξυλάνθρωπος“, δηλαδὴ ὁ πωλητὴς φωσφόρων διαδραματίζει σπουδαῖον μέρος, προστίθενται καὶ οἱ „χροταλῖαι“, τοῦτ' ἐστὶν οἱ ὑπηρεταὶ τῆς ρεκλάμας, οἵτινες περιφέρονται εἰς τὰς κεντρικωτάτας ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου ἐπιδεικνύοντες παντὸς εἶδους ἀγγελίας εἴτε ἐκ μακρῶν ζύλων ἐξηρητημένας εἴτε γεγραμμένας ἐπὶ πινάκων, κρεμασμένων ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν, δηλ. ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τῆς βράχειος. Ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τούτῳ τῶν ἐργατῶν ἀντιπροσωπεύεται ὡσαύτως καὶ ἡ τάξις τῶν δειλαίων ἐκείνων, οἵτινες ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν προσπαθοῦσι νὰ παρτείνωσι τὸν γυμνὸν καὶ ἀβίωτον βίον των, συνυπηρετοῦντες ὡς ἔκτακτοι βοηθοὶ ἐν τοῖς καπηλείοις καὶ ζυθοπωλείοις, καθαρίζοντες παρὰδύρα, ἐκτελοῦντες διαφόρους μικρὰς ἐργασίας ὡς ἀγγελιαφόροι, ἐνίοτε δὲ ἀλλὰ πολὺ σπανίως καὶ ὡς στιγμιαῖοι ἱπποκόμοι. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν δύναται τις μάλιστα νὰ ἴδῃ μεταξὺ τῶν πελατῶν τοῦ καταστήματος τούτου καὶ ἀργὴν τινα ναύτην, ὅστις ἀφοῦ „ἔσπειρε τὸ ἄγριο βρώμϊ του“, ἀφοῦ δηλαδὴ ἐσπατάλησεν ὡσάυτως τοὺς καρποὺς τῶν κόπων του, ἐλαύνεται εἰς τὸ μέρος τοῦτο ὑπὸ ἐναντίου ἀνέμου φερόμενος.

Μεταξὺ τῶν πελατῶν εὐρίσκονται πολλάκις καὶ παντὸς εἶδους χειροτέχναι, ἐνίοτε μάλιστα ἱκανώτατοι τεχνῖται, οἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ πορίζωνται ἀφθόνως καὶ θαυμάσιον τὰ ἀναγκαῖα τοῦ βίου, ἀν' δὲν εἶχον συνειδήσῃ „νὰ καμπυλῶνται τὸν ἀγκῶνά των“, τοῦτ' ἐστὶ νὰ παραδίδωνται εἰς τὴν φιλοποσίαν. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι καταντῶσι διὰ τῆς πολυποσίας σὺν τῷ χρόνῳ εἰς τοσαύτην ἀπορίαν καὶ ἐνδειαν, ὥστε ἀναγκάζονται νὰ προσφεύγωσιν εἰς τοιαῦτα καταλύματα, οἷον τὸ ἐνταῦθα περιγραφόμενον, τὸ δὲ χεῖριστον — καὶ ἐνταῦθα κυρίως συνίσταται ἡ κατὰ τῶν — εὐρίσκουσι προϊόντος τοῦ χρόνου τοσαύτην εὐχαρίστησιν καὶ ἡδονὴν εἰς τὸν ἀνήσυχον καὶ ἐκλυτον τοῦτον βίον, ὥστε δὲν δύνανται πλέον νὰ ὑποφέρωσι τὸν ἥρεμον οἰκογενειακὸν βίον. Οὐχ ἥττον ὅμως οἱ δυστυχεῖς οὗτοι καταλαμβάνονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὑπὸ στιγμιαίας ἀηδίας πρὸς τὴν παραλυσίαν ταύτην, ἀποφεύγουσιν ἐπὶ τινα χρόνον τὰ μεθυστικὰ ποτά, ἐνδύονται μετὰ τινος ἐπιμελείας καὶ ἀξιοπρεπείας καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὸν τάκτικόν καὶ φρόνιμον βίον. Τοῦτο ὅμως δὲν διαρκεῖ ἐπὶ μακρόν. Φίλος τις, ὃν κατὰ τύχην συνήντησάν καθ' ὁδόν, παρακινεῖ αὐτοὺς νὰ συμπῶσιν „ἐν μόνον ποτήριον“, ὑποκύπτουσιν εἰς τὸν πειρασμὸν καὶ μετ' οὐ πολὺ εὐρίσκονται ἀνεπαίσθητως εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν ἐλεεινὴν κατάστασιν.

Ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν πέριξ μου σκηνῶν καταληφθεὶς ὑπὸ ἀηδίας καὶ βδελυγμοῦ ἀπῆλθον βαρύνθυμος εἰς τὰ ἄνω δώματα, κρατῶν ἐν τῇ χειρὶ τὸ εἰσιτήριο τοῦ ὕπνου, ὅπως ἀναζητήσω „τὴν μόνην ἀναψυχὴν καὶ ἀνακούφισιν παντὸς δεινοῦ, τὸν ὕπνον“. Τριάκοντα καὶ ὀκτὼ κλῖναι εὐρίσκοντο ἐν τῷ μέχρῃ ἀσφυξίας ὑπὸ μεμολισμένων ἀναθυμιάσεων καὶ δυσωδιῶν κεκορεσμένῳ χώρῳ, ὅστις οὐδὲ διὰ τὸ ἤμυσι τοῦ ἀριθμοῦ τούτου τῶν κλινῶν εἶχεν ἱκανὸν μέγεθος. Τὰ πεπληρωμένα μαλλοῦ στρώματα ὁμοιάζον πρὸς σάκκους πλήρεις καρύων, τὰ δὲ μελανόχροα μάλλινα ἐφαπλώματα καθίστων παντελῶς ἀδύνατον τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἀν' ἐπλύθησάν ποτε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς υπάρξεώς των ἡ ὄχι. Ἐνταῦθα ἐπικρατεῖ γενικῶς τὸ ἔθιμον, ὡς ἴσως ἐκ-

Η ΤΙΤΑΝΙΑ ΚΑΙ Ο ΣΤΗΜΩΝ.

Ἐκ τῆς εἰκονογραφικῆς πολυτελοῦς ἐκδόσεως τῆς κωμωδίας „Ὀνειρον θερινῆς νυκτός“ τοῦ Σαίξπηρου.
Μετάφρασις ὑπὸ Α. W. v. Schlegel.

δύεται τις, νὰ συμπύσση τὰ ἐνδύματά του καὶ νὰ τὰ τοποθετῇ ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, τοῦθ' ὅπερ βεβαίως δὲν συμβαίνει πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ προσκεφαλαίου, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ „κἀμουν φτερά“, τοῦτ' ἔστι διὰ νὰ μὴ κλαπῶσιν.

Ἐπὶ τέλους κατῳρῶσα νὰ κλίνω τὴν κεκηρυκυῖαν κεφαλὴν μου καὶ ἡλπίζον, ἐπειδὴ ἤμην ἐξηντλημένος μέχρι θανάτου, ὅτι θὰ ἡδυνάμην ν' ἀποκοιμηθῶ, ἀλλ' ἡ ἐλπίς μου αὕτη ἐψεύσθη σκληρότατα. Ἡ φοβερὰ συναυλία, ἣν οἱ κοιμώμενοι λωποδύται ἐξετέλουν διὰ τῶν ῥωθῶνων των, οἱ ἐκάστοτε παρουσιαζόμενοι καὶ τὰς κλινὰς των θορυβῶδως ἀναζητοῦντες πελάται, ἡ τρομερὰ ὄχλοβὴ ἐν τῇ κάτω μαγειρείῳ καὶ ὁ φόβος τῶν νυκτερινῶν κλεπτῶν ἀφῆρουν ἀπὸ τῶν βεβαρυμένων βλεφάρων μου τὸν πολυπόθητον ὕπνον, καὶ πυρέσσων, πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματός μου ἀλγῶν, ὑπὸ ζοφερῶν σκέψεων κατατρυχόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ κορκορυγῶντος στομάχου μου βασανιζόμενος, ἐκείμην ἐπὶ μακρὸν μετὰ τὴν ἀπίσβεσιν τῶν λύχνων ἐγρηγορώς, ὅτε δὲ ἐπὶ τέλους ἤρχισα νὰ ἀποκοιμῶμαι, ἀφυπνίσθη ἐντρομος ὑπὸ τινος μεθυσμένου, ὅστις ἐπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης μου καὶ μὲ τὰς φοβερωτάτας βλασφημίας ἤρχισε νὰ μὲ διαβεβαίωσῃ, ὅτι δὲν τὸ ἔκαμε μὲ κακὴν πρόθεσιν.

Ἐτι ἀθλιώτερα εὔρον τὰ δι' οἰκογενείας καταλύματα, τὰ ὅποια πάντα εὐρίσκονται εἰς ἐκεῖνας τὰς ἐλσεῖνας καὶ ἀπηλπισμένας, πολυανθρωποτάτας ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου, ἐν αἷς βασιλεύουσιν ὁ βόρβορος, ἡ ἀκαθαρσία καὶ ἡ ἀθλιότης ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μία ἀβλαβής, μὴ χαρτοκόλλητος ὕαλος παραθύρου θεωρεῖται ὡς σημεῖον ἐκτάκτου καὶ σπανίας πολυτελείας.

„Καλὰ κρεβάτια 4 d., διὰ δύο πρόσωπα 6 d.“ Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἀνέγνων εἰς ἐλσεινὴν τινα γωνιαίαν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσῆλθον. Ἐνταῦθα ἡ ἐξώθυρα ἦγε κατ' εὐθείαν εἰς τὸ οἰκητήριον καὶ μαγειρεῖον συγχρόνως, ἐν ᾧ πυκνύτατα καὶ ἀδιαπέραστα νέφη καπνοῦ, δυσώδεις ἀναθυμιάσεις ὑγρῶν ὑποδημάτων, διάφοροι ὀσμαι κρομμύων, τυροῦ καὶ καπνιστῶν ἰχθύων ἐνοῦνται καὶ ἀποτελοῦσι δυσδιάκριτον καὶ δυσπερίγραπτον ἀτμόσφαιραν, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἀντήχησαν εἰς τὰ ὦτά μου θορυβώδεις καὶ συγκεχυμέναι φωναί. Μόλις μετὰ περὶλευσιν ἱκανοῦ χρόνου κατῳρῶσα ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐν τῇ εὐρυχωρίᾳ τούτῳ δωματίῳ, ὅπερ ὡμοίαζε πρὸς καταγῶγιον καταχθονίων δαιμόνων, νὰ διακρίνω πως ἀπ' ἀλλήλων τὰ ἀντικείμενα καὶ τὰς ἀνθρωπίνους μορφάς. Πρὸ τῆς ὑπερμεγέθους καμίνου ἐκάθητο κεκυφὸς καὶ ὑπὸ τοῦ γήρατος καὶ τῆς δυστυχίας καταβεβλημένον γύναιον μὲ πρόσωπον μαγίσσης, καὶ ἐκάπνιζε διὰ βραχείας τινὲς καπνοσύριγγος. Καθ' ὅλην ἴσως τὴν ἡμέραν ταύτην οὐδὲν ἄλλο ἔφαγε ἢ „τὸ πρόγευμα τοῦ νοσοκομείου“, ὅπερ δηλοῖ, ἔσθιγγε δυνατότερα τὰς περὶ τὴν κοιλίαν ταινίας τοῦ περιζώματος της, ἐγέμισε τὴν καπνοσύριγγά της μὲ ἀποσιγάρα τοῦ δρόμου καὶ προσητένιζε τὸ πῦρ μὲ ἀκινήτους ὀφθαλμούς, ὥσει νευρακωμένη καὶ ἀναίσθητος. Παρ' αὐτῇ ἐκάθητο ἑτέρα κατεσκληκυῖα γυνή, βεβυθισμένη εἰς τὴν ἀπελπιστικὴν ἐργασίαν τῆς συρραφῆς κατεσχισμένων καὶ κατερρακωμένων ἐνδυμάτων. Παρὰ τινι μεγάλῃ τραπέζῃ ἐκάθητο γυναῖκες καὶ ἄνδρες, οἵτινες κατεβρόχιζον τὸ φαγητόν των, συνιστάμενον ἐξ „ἱρλανδικῶν βερυκόκκων“ δηλαδὴ γεωμήλων (πατάτες) καὶ „διοφθάλμων μπιρστικίων“ (ρεγκές). Πλησίον τούτων ἐκάθητο ἕτερος ὅμιλος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, οἵτινες ἐπότηζον τοὺς „μαργαρίτας των“ δηλαδὴ τοὺς ὁδόντας των μὲ ἐν ποτήριον ζύθου, περιφερόμενον κατὰ σειράν ἀπο τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον. Τινὲς „ἀσαπούνιστοι Ἀμερι-

κανοί“, ὅπως καλοῦνται ἐν τοῖς καταγῶγιοις τούτοις οἱ Μαῦροι, καὶ τινες „κατραμωμένοι ψῆκτραι“ τοῦτ' ἔστι μιγάδες εἴτε μικτογενεῖς μελαγχροῖν χρώματος ἐκάθηντο ὀκλαδὸν ἐπὶ τοῦ πατώματος, ἐρείδοντες τὰς κεφαλὰς πρὸς τὸν τοῖχον, ὀλίγῳ δὲ περαιτέρω ἐλσεῖνὰ τινα γύναια ἡσυχολοῦντο περὶ τὴν διάταξιν τῶν εὐτελῶν ἐμπορευμάτων, ἅτινα ἐμελλον νὰ πωλήσωσι τὴν ἐπομένην πρωΐαν.

Τὰ δυστυχῇ ταῦτα ὄντα, τὰ ὅποια ἕνεκα τῆς ἡλικίας, τῆς νόσου, τῆς δυστυχίας εἶναι ἀσθενέστερα ἢ ὥστε νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν δι' ἐπιπόνου καὶ τακτικῆς ἐργασίας, εἶναι οἱ μάλιστα ἀξιοθρήνητοὶ πελάται τῶν καταστημάτων τούτων. Τὰ παραπαίοντα βήματα τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν, τὸ φθισικὸν χρῶμα τῶν παρειῶν, ὁ ὑλακώδης βῆξ, ὁ διασειῶν τὰ κάτισχνα ταῦτα σώματα, διηγῶνται σπαραξικαρδίους ἱστορίας. Τινὲς ἐκ τῶν δυνατωτέρων γυναικῶν εὐρίσκουσι μικράς τινας ἐργασίας ἐν τοῖς ἰχθυοπωλείοις, παρὰ τοῖς ῥακοςυλλέκταις κτλ., ἢ περιφέρονται πωλοῦσαι λάχανα, ἢ ἀλλάντας καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ τέλους δὲ ἡ ἐνδεῖα, τὸ ψῦχος καὶ αἱ παραμελούμεναι νόσοι ἀποκόπτουσι τὴν οἰκτρὰν ζωὴν των. „Τὸ ξύλινο ἐπανωφόρι“, ὡς ἐν τοῖς κύκλοις τούτοις ὀνομάζεται μετὰ σκληρᾶς εἰρωνείας τὸ νεκροκράββατον, εἶναι τὸ μόνον ἄσυλον, ἐν ᾧ τὰ δυστυχῇ ταῦτα ὄντα ἐλπίζουσι τὴν ἀπολύτρωσιν τῶν δεινῶν των.

Τὸ μέρος τοῦ ὕπνου ἐν τοῖς μικτοῖς τούτοις ξενοδοχείοις εἶναι ἐτι φρικωδέστερον ἢ ἐν τοῖς ξενοδοχείοις τῶν ἀνδρῶν. Ἡ ἐπιπολαιότης καὶ κατ' ἐπίφασιν εὐπρέπεια διατηρεῖται μόνον ἐπὶ τοσοῦτον, καθ' ὅσον οἱ σύζυγοι ἔχουσιν ἰδιαίτερα μικρότατα δωμάτια, καὶ τὰ φύλα ἐν γένει ἀπ' ἀλλήλων χωρίζονται, ἀλλ' οἱ κοιτῶνες ἐνταῦθα εἶναι πολλῶ μᾶλλον πεπληρωμένοι ἀνθρώπων καὶ μεμολυσμένοι, παρέχουσι δὲ τοῖς ξενιζόμενοις μόλις καὶ μετὰ δυσχερείας τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα πρὸς πλῆθυν τῶν χειρῶν καὶ τοῦ προσώπου κατὰ τὴν πρωΐαν καὶ φέρουσι τὰ σπέρματα τοῦ θανάτου, ἅτινα οἱ δυστυχεῖς οὗτοι σχεδὸν ἀνεξαίρετως ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς, εἰς ταχυτάτην ἀνάπτυξιν.

Οὗτοι δὲ οἱ ἄστεγοι, ἀνυπόδητοι, ῥακένδυτοι, λιμῶντοντες ἄνθρωποι ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐμποροῦνται σύμπαντες ὑπὸ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ συναισθήματος τῆς ἀπεχθείας καὶ τοῦ βδελυγμοῦ πρὸς πᾶν ὅτι ἀναμνηστικὴν τὴν δημοσίαν πτωχοκομίαν, ἣτις ἐν Ἀγγλίᾳ πράγματι ἐξασκεῖται συστηματικῶς κατὰ τρόπον ἐμποιοῦντα φόβον καὶ ἐμπνέοντα τὴν ἀποθάρρυνσιν. Νὰ ἐπαιτησῶσιν οἱ δυστυχεῖς οὗτοι οὔτε θέλουσι οὔτε δύνανται, προτιμῶσι δὲ νὰ κρύπτωσι μετ' ἀπελπιστικῆς ἀγωνίας τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς των ἀλγηδῶνας καὶ ν' ἀποθάνωσιν ἐν τινὶ γωνίᾳ, ἢ νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν ὑποκριτικὴν καὶ ἀσπλαγχνὸν „δημοσίαν εὐσπλαγχνίαν“.

Εἰς ὅλα ταῦτα τὰ „ξενοδοχεῖα τῶν τεσσάρων περσιῶν“ εὐρίσκονται καὶ ἄνθρωποι, οἵτινες ἔκαμαν ἤδη γνωριμίαν μὲ „τὸν μῦλον“ (δηλ. τὴν φυλακὴν) ἢ, ὡς ἐκφράζονται ἐν τῇ εἰκονικωτάτῃ των γλώσσῃ οἱ ἄνθρωποι τῆς τάξεως ταύτης, „ἐβαπτίσθησαν ὑπὸ δώδεκα ἀναδόχων“ τοῦτ' ἔστι, κατεδικάσθησαν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐν γένει ὅμως βλέπομεν ἐνταῦθα πρὸ τῶν ὁμμάτων ἡμῶν καταπληκτικῶς μέγα τὸ πλῆθος τιμιωτάτων ἐργατῶν, οἵτινες ἂν ἔβλεπον ἀνατέλλουσαν μίαν καὶ μόνην ἡμέραν εὐτυχίας, θὰ ἐξήρχοντο ἐκ τῆς σωματικῆς καὶ ἡθικῆς δηλητηριαζούσης ἀτμοσφαιρας, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ὁποίας ἀκατασχετῶς βυθίζονται βαθύτερον ὅσημέραι, μέχρι οὗ συγκαλυφθῶσιν ὑπὸ τοῦ πυκνοῦ βορβόρου τῆς μεγαλοπύλωσης.